

**POLSKO-UKRAIŃSKI
ROCZNIK
UKRAIŃSKO-POLSKI**

***KSZTAŁCENIE ZAWODOWE:
PEDAGOGIKA I PSYCHOLOGIA***

Pod redakcją

**Tadeusza Lewowickiego
Jolanty Wilsz**

**Iwana Ziaziuna
Nelli Nyczkało**

VIII

**CZĘSTOCHOWA – KIJÓW
2006**

Recenzenci
Tadeusz LEWOWICKI, Jolanta WILSZ
Semen GONCZARIENKO, Valentyn RUBAŁKA

Rada Naukowa
Tadeusz LEWOWICKI, Iwan ZIAZIUN

Komitet Redakcyjny
Nella NYCZKAŁO, Jolanta WILSZ, Swietłana SYSOIEWA, Czesław NOSAL,
Jan STRELAU, Georij BAŁŁ, Henryk BEDNARSKI, Walentyna RADKIEWICZ,
Olena KULCZYCKA, Przemysław LASOTA, Tadeusz PANECKI

Redakcja techniczna
Janina JĘDRZEJEWSKA
Natalia NENASZEVA

T.P.: wydaw. cięgie

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

37 = 161.2 = 162.1
371.12.01 = 161.2 = 162.1
377 = 161.2 = 162.1

Korektorzy
Mirośław ŁAPOT
Ała PYŁYNSKA

Tłumaczenia
Georij BAŁŁ
Jolanta WILSZ

BG AJD

273309

© Copyright by Akademia im. Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2006

ISBN 83-7098-963-2

Wydawnictwo Akademii im. Długosza w Częstochowie,
42 – 200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8,
tel. (0 34) 378 43 29; fax (0 34) 378 43 19
e-mail: wydawnictwo@ajd.czyst.pl
www.ajd.czyst.pl

**ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ
ЖУРНАЛ
УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ**

***ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА:
ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ***

За редакцією

**Тадеуша Левовицького
Юланти Вільш**

**Івана Зязюна
Неллі Ничкало**

VIII

ЧЕНСТОХОВА – КИЇВ

2006

Рецензенти
Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ, Іоланта ВІЛЬШ,
Семен ГОНЧАРЕНКО, Валентин РИБАЛКА

Наукова рада
Тадеуш ЛЕВОВИЦЬКИЙ, Іван ЗЯЗЮН

Редакційна колегія
Нелля НИЧКАЛО, Іоланта ВІЛЬШ, Світлана СИСОЄВА, Чеслав НОСАЛЬ,
Ян СТРЕЛЯУ, Георгій БАЛЛ, Генрик БЕДНАРСЬКИЙ, Валентина РАДКЕВИЧ,
Олена КУЛЬЧИЦЬКА, Пшемислав ЛЯСОТА, Тадеуш ПАНЕЦКІ

Технічна редакція
Яніна ЄНДЖЕСВСЬКА
Наталія НЕНАШЕВА

Проект обкладинки
Славомир САДОВСКИ

Коректори
Мирослав ЛАПОТ
Алла ПИЛИНСЬКА

Переклад
Георгій БАЛЛ
Іоланта ВІЛЬШ

© Copyright by Академія ім. Яна Длугоша у Ченстохові
Ченстохова 2006

ISBN 83-7098-963-2

Видавництво Академії ім. Яна Длугоша у Ченстохові,
42-200 м. Ченстохова, вул. Вашингтона 4/8,
тел. (0 34) 378 43 29; факс. (0 34) 378 43 19
e-mail: wydawnictwo@ajd.czest.pl
www.ajd.czest.pl

SPIS TREŚCI

Część I. FILOZOFICZNO-SPOŁECZNE I NAUKOWE KONTEKSTY EDUKACJI

WASYL KREMIEN'

Antropocentryzm w oświacie – filozofia nowych podejść 11

MYKOŁA SOLDATENKO

Aspekty teoretyczno-metodologiczne działalności poznawczej 23

IWAN BECH

Sprawiedliwość – niesprawiedliwość w stosunkach międzyludzkich
pedagoga i uczniów 29

DARIUSZ DĄBEK

Zawodoznawstwo a etyka – zarysowanie problemu 39

Część II. PSYCHOLOGICZNE KONTEKSTY KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I ROZWOJU CZŁOWIEKA

JOLANTA WILSZ

Aktywność zawodowa człowieka w kontekście mechanizmów interakcji
procesów umysłowych i procesów emocjonalnych 51

WALENTYN RYBAŁKA

Osobowość ucznia jako wartość kulturowo-psychologiczna systemu
oświatowego i społecznego 71

RYSZARD PARZĘCKI

Treść i zakres nabywania kompetencji podmiotowych 79

EDUARD POMYTKIN

Okresy duchowego rozwoju specjalisty 93

Część III. DOSKONALENIE PROCESU KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

IWAN ZIAZIUN

Procesy modernizacji współczesnej oświaty pedagogicznej na Ukrainie 105

STEFAN M. KWIATKOWSKI

Standaryzacja procesu kształcenia 117

ROMAN GUREWICZ, MARIA KADEMIJA

Wykorzystanie technologii informacyjnych w procesie nauczania 123

WALENTYNA ŁOZOWECKA

Zasady dydaktyczne przygotowania zawodowego specjalistów 129

OLGA SZCZERBAK

Koncepcje rozwoju kształcenia zawodowo-pedagogicznego 135

LIDIA CHOMYCZ

Tendencje rozwoju systemów wychowania 145

OLENA OTYCZ

Dydaktyka twórczości jako element pedagogiki 153

Część IV. EDUKACJA ZAWODOWA – DORADZTWO – RYNEK PRACY

SEMEN GONCZARENKO

Tworzenie podstaw kształcenia zawodowego..... 165

RYSZARD GERLACH

Edukacja zawodowa w aspekcie rynku pracy 175

SWIETŁANA SYSOJEWA, WIACZEŚŁAW OSADCZYJ

Konsultacje zawodowe młodzieży dzięki portalom internetowym 185

X **GERTRUDA WIECZOREK**

Indywidualny plan działania jako metoda pracy doradcy zawodowego 195

X **AGATA WOŹNIAK-KRAKOWIAN**

Wykorzystanie psychologii klinicznej w doradztwie zawodowym
i pośrednictwie pracy 207

WALENTYNA RADKIEWICZ

Kultura artystyczna w systemie kształtowania twórczej osobowości
specjalistów 219

Część V. KSZTAŁCENIE WYŻSZE

MARIA LESZCZENKO

Zasady budowy treści kształcenia pedagogicznego w uniwersytetach
tradycyjnych 229

WIACZEŚŁAW BORYSOW

Teoretyczne problemy przygotowania do działalności w dziedzinie
zarządzania 239

EUNIKA BARON-POLAŃCZYK

Wykorzystanie prezentacji wielomedialnych w dydaktyce szkoły wyższej 247

LIDIA WŁODARSKA-ZOŁA

Uwarunkowania pracy menedżerów jako przesłanki kształcenia
na kierunkach zarządzania 261

Część VI. OŚWIATA USTAWICZNA

AGNIESZKA STOPIŃSKA-PAJAŁ

Motywy edukacyjne dorosłych uczniów w perspektywie andragogicznej..... 275

Część VII. SZKICE DO DZIEJÓW OŚWIATY W UKRAINIE

X **KAZIMIERZ RĘDZIŃSKI**

Tajna i jawna oświata polska na Ukrainie w końcu XIX
i na początku XX wieku 297

X **AGNIESZKA KACZYŃSKA**

Prywatne żeńskie gimnazjum Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej
i Średniej w Kołomyi w latach 1928–1937 311

Część VIII. Z KRONIKI POLSKO-UKRAIŃSKIEJ WSPÓŁPRACY NAUKOWEJ

NELLA NYCZKAŁO

Efekty naukowe roku Ukrainy w Polsce 325

TERESA JANICKA-PANEK

Recenzja: I.A. ZIAZIUN (red.): Mistrzostwo pedagogiczne.
Tłum. L. Ziaziun, F. Szlosek. ITE. Warszawa – Radom 2005, ss. 252..... 331

ЗМІСТ

Частина I. ФІЛОСОФСЬКО-СОЦІАЛЬНІ ТА НАУКОВІ КОНТЕКСТИ ОСВІТИ

ВАСИЛЬ КРЕМЕНЬ

Людиноцентризм в освіті: філософія нових підходів..... 11

МИКОЛА СОЛДАТЕНКО

Теоретико-методологічні аспекти пізнавальної діяльності 23

ІВАН БЕХ

Справедливість – несправедливість у міжособистісних взаєминах педагога та учнів..... 29

ДАРІУШ ДОМБЕК

Професієзнавство і етика (начерк проблеми)..... 39

Частина II. ПСИХОЛОГІЧНІ КОНТЕКСТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ

ІУЛАНТА ВІЛЬШ

Професійна активність людини у контексті механізмів взаємодії розумових і емоційних процесів..... 51

ВАЛЕНТИН РИБАЛКА

Особистість учня як культурно-психологічна цінність системи освіти і суспільства 71

РИШАРД ПАЖЕЦКІ

Зміст і обсяг здобуття суб'єктних компетенцій 79

ЕДУАРД ПОМИТКІН

Вікова періодизація духовного зростання професіонала 93

Частина III. ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

ІВАН ЗЯЗЮН

Процеси модернізації сучасної педагогічної освіти в Україні..... 105

ШТЕФАН М. КВЯТКОВСКИ

Стандартизація процесу навчання..... 117

РОМАН ГУРЕВИЧ, МАЙЯ КАДЕМІЯ

Використання інформаційних технологій у навчальному процесі 123

ВАЛЕНТИНА ЛОЗОВЕЦЬКА

Дидактичні засади професійної підготовки фахівців 129

ОЛЬГА ЩЕРБАК

Концептуальні ідеї розвитку професійно-педагогічної освіти 135

ЛІДІЯ ХОМИЧ

Тенденції розвитку виховних педагогічних систем..... 145

ОЛЕНА ОТИЧ

Дидактика творчості як складова педагогіки 153

Частина IV. ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА – КОНСУЛЬТУВАННЯ – РИНОК ПРАЦІ	
СЕМЕН ГОНЧАРЕНКО	
Фундаменталізація професійної освіти.....	165
РИШАРД ГЕРЛЯХ	
Професійна освіта в аспекті ринку праці.....	175
СВІТЛАНА СИСОЄВА, ВЯЧЕСЛАВ ОСАДЧИЙ	
Професійне консультування молоді засобами інтернет-порталу.....	185
ГЕРТРУДА ВЕЧОРЕК	
Індивідуальний план дії як метод праці професійного консультанта.....	195
АГАТА ВОЗНЯК-КРАКОВЯН	
Використання клінічної психології у професійному консультуванні і трудовому посередництві.....	207
ВАЛЕНТИНА РАДКЕВИЧ	
Художня культура у системі формування творчої особистості фахівця.....	219
Частина V. ВИЩА ОСВІТА	
МАРІЯ ЛЕЩЕНКО	
Принципи структурування змісту педагогічної освіти в класичних університетах.....	229
ВЯЧЕСЛАВ БОРИСОВ	
Теоретичні проблеми підготовки до управлінської діяльності.....	239
ЕВНІКА БАРОН-ПОЛЯНЬЧИК	
Використання мультимедійних презентацій у дидактиці вищої школи.....	247
ЛІДІЯ ВЛОДАРСКА-ЗОЛА	
Врахування детермінант праці менеджера в організації навчання з управлінських профілів.....	261
Частина VI. НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА	
АГНЄШКА СТОПНЬСКА-ПАЙОНК	
Освітні мотиви дорослих учнів в андрогогічній перспективі.....	275
Частина VII. НАРИСИ З ІСТОРІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	
КАЗІМЕЖ РЕНДЗІНСЬКІ	
Таємна й відкрита польська освіта в Україні на зламі XIX і XX століть.....	297
АГНЄШКА КАЧИНЬСКА	
Приватна жіноча гімназія Єврейського товариства початкової та середньої освіти у Коломиї у 1928 – 1937 рр.....	311
Частина VIII. З ХРОНІКИ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ СПІВПРАЦІ	
НЕЛЛЯ НИЧКАЛО	
Наукові результати року України в Польщі.....	325
ТЕРЕСА ЯНІЦКА-ПАНЕК	
Рецензія: І. А. Зязюн (ред.): Педагогічна майстерність. Тлум. Л. Зязюн, Ф. Шльосек. ІТЕ, Варшава-Радом 2005, 252 с.	331